

Motion till riksdagen 2006/07:Ub420

av Anders Ygeman och Veronica Palm (s)

Segregation och klasskillnader i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att lika chans för alla kräver olika resurser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att det måste göras medvetna satsningar på att skapa skolor med hög kvalitet och hög status i ekonomiskt fattiga områden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att de första åren i ett barns liv är avgörande för barnets fortsatta utveckling och lärande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att stärka tvåspråkigheten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utveckla uppföljning och utvärdering.

Motivering

Ingen människa borde begränsas eller styras av föräldrarnas utbildningsnivå, inkomst eller etniska härkomst. Varje människa borde själv fritt få utveckla sina egna talanger och kompetenser oavsett sitt sociala och kulturella arv.

Man behöver inte vara statistikprofessor för att konstatera att så inte är fallet. I Stockholm är det idag tjugo gånger vanligare att en elev från ekonomiskt fattiga och invandrarrika stadsdelar som Rinkeby och Skärholmen misslyckas med att bli behörig till gymnasieskolan än en elev som kommer från ekonomiskt välbeställda stadsdelar som Östermalm. I den senare är det endast 2 % av eleverna som inte klarar godkänt i svenska, matte och engelska i åk 9 medan motsvarande siffra i Skärholmen är 36 % och i Rinkeby 40 %. Och det beror *inte* på att skolorna i de fattiga områdena är sämre, tvärtom här finns några av Stockholms bästa skolor. Det beror inte heller på att eleverna där är

Fel! Okänt namn på

mindre begåvade. Det beror på att vi inte tillräckligt lyckas jämma ut de enorma skillnader i förutsättningar som finns mellan olika barn.

Om man försöker förstå det svenska klassamhället utifrån teorierna om kulturellt kapital är det många pusselbitar som faller på plats. Det är föräldrarnas utbildningsbakgrund som är den viktigaste förklaringen till skillnader i skolframgång mellan olika barn. När invandrare och flyktingar kommer till Sverige devalveras deras kulturella kapital i den meningen att vi svenskar inte har lärt oss att värdesätta utländska utbildningar, språk och kulturella uttryck. Men skillnaderna mellan individer och grupper är mycket stora. Barnen till invandrare med hög utbildning från sitt hemland klarar sig efter hand bra i den svenska skolan medan barnen till lågutbildade föräldrar har stora svårigheter, oavsett om deras föräldrar kommer från Turkiet eller från Sverige.

Om vi skall kunna jämma ut förutsättningarna mellan olika barn är det tre saker som är helt avgörande: språket, självförtroendet och kontakterna. Tillgången till språket handlar inte bara om svenska språket utan också om de kulturella uttryck och koder som nämnts ovan. Vikten av självförtroendet visas t.ex. av att arbetarklassbarn och medelklassbarn med lika skolresultat i helt olika utsträckning väljer att fortsätta studierna efter gymnasiet. Medelbra betyg blir för arbetarklassbarnet en signal att han/hon inte duger. För medelklassbarnet kompenseras avsaknaden av toppbetyg av ett högt självförtroende och höga förväntningar från omgivningen.

Stockholm den 30 oktober 2006

Anders Ygeman (s)

Veronica Palm (s)